

[Hans Schmidt.]

denne betragtning svarer heller ikke til de faktiske forhold, eftersom mindretallene ved vor grænse i nord er sindelagsfællesskaber og ikke etnografiske og biologisk funderede folkegrupper, der adskiller sig fra omverdenen, og som udgør en landsdels samlede befolkning. Her er situationen forskellig fra den, som f. eks. sydtyrolerne finder sig i.

Det afgørende for ethvert sindelagsfællesskabs beståen er ganske naturligt måden at være på. Og da mener jeg at kunne konstatere, at slesvigsk parti har bestået en prøve ved dette valg, omend med nød og næppe. Ved en skønsomt foretagen vurdering af situationen, som den tegner sig for slesvigsk parti, er der konstateret et minus mellem ovennævnte afgang og tilgang på 400-500 stemmer. Når derfra trækkes de 150 stemmers tilbagegang i stemmetallet ved dette års valg i forhold til valget i 1957, kan der konstateres en ny tilgang af ca. 300 vælgere, som har sagt ja til den nye måde at være tysk på, til de tysksindede nordlesvigeres nye væremåde.

Denne nye væremåde karakteriseres ved udtrykket en forbindende funktion. Forholdene og fortiden betinger, at denne formulering til at begynde med ikke dækker over stort mere end over en bestemt holdning over for løsningen af konkrete problemer. Men det er min faste overbevisning, at dennes praktiske betydning og værdi vil vokse i takt med tiden og dens foreteelser på mange områder under den afgørende forudsætning, naturligvis, at der findes grænseboere i tilstrækkeligt omfang, som kan se en kaldelse heri, og som er villige til at følge denne op. Sympati er jo ikke nok, når den ikke følges op på en valgdag. I modsat fald tager udviklingen en retning, om hvis endelige mål ingen kan spå.

Slesvigsk partis tilstedeværelse her i det høje ting er fra denne talerstol for år tilbage blevet betegnet som en hjemmetysk islæt. Jeg havde følelsen af, at det ikke var uvenligt ment, men at det fandtes at være ønskeligt. Jeg vil ikke gå så vidt som til at tro, at denne indstilling er almengyldig. Det er den heller ikke hjemme i Nord-slesvig — ikke endnu. I ugerne før valget så jeg udtalelser refereret, som gik ud på,

at slesvigsk partis tilstedeværelse, at den hjemmetyske islæt, var en unaturlig foreteelse. Men jeg tror, at denne indstilling vil fortage sig, efterhånden som det nyttige såvel som det naturlige i denne islæts nye væremåde blive mere fremtrædende.

Når jeg har taget mig mod til at sige dette, så skyldes det argument nr. 2 for det faktum, at den hjemmetyske islæt bevarede og ikke sattes ud af funktion allerede ved valget den 15. november. Blandt pressekommentarerne til valgets resultater fandt jeg en bemærkning, som gik ud på, at et parti i fremgang havde undladt under sit arbejde for det bedst mulige resultat at argumentere med den nærliggende påstand, at nogle få hundrede stemmer flere ville være nok til at få fjernet den hjemmetyske islæt. Det var ikke ordene, men indholdet af bemærkningen, og flere fulgte efter, som sagde det samme i forbindelse med omtalen af den særegne konstellation her i det høje ting.

Tilsammen må jeg drage den slutning, at vor nye vej er farbar, når den følges konsekvent og uden tøven.

Statsministeren (Kampmann): Jeg vil gerne takke samtlige ordførere for den fordragelige tone, der er lagt for dagen i dag. Jeg synes, det gjaldt både ordførerne for de partier, der hidtil har været repræsenteret her i folketinget, og også ordførerne for de to nye partier. Så vidt jeg kunne høre på det ærede medlem hr. Aksel Larsens omtale af de indenrigske problemer, stod det ærede medlem for en del spørgsmåls vedkommende og læste op af det socialdemokratiske valgprogram; jeg forstår, at det skulle være for at støtte partiet, og det må vi jo så tage med.

Det ærede medlem hr. Iver Poulsen var generet af, at man har kaldt hans parti reaktionært, og det er jo egentlig mærkeligt, for så vidt som partiet repræsenterer reaktion. Jeg troede, det var en af partiets grundsætninger; hvorfor så være ked af at blive kaldt reaktionær? Jeg forstår særlig, at det var ordene sort reaktion, der generede det ærede medlem. Nu skal man ikke tage disse farver så alvorligt. Sort er en kedelig farve; jeg erkender, at rødt er en betydelig pænere farve. De konservative har vist den grønne farve; jeg tror ikke, der ligger noget